

Jaarstukken Ouder-Amstel 2024

07-11-2025

zou dat om relatief grote bedragen kunnen gaan. Voor de berekening van het weerstandsvermogen gaan wij er vanuit dat er eens in de twee jaar sprake kan zijn van een overschrijding van het beschikbare budget.

In het risicobedrag is ook opgenomen: inflatie, hogere kosten vanwege indexatiepercentages onder andere door CAO-verhogingen en loonkostenstijging vanwege schaarste personeel.

Het risicobedrag is € 300.000, klasse 3, kans 50%, structureel, derhalve € 150.000.

Openeinderegelingen Jeugdzorg

Sinds de invoering van de Jeugdwet zien de gemeenten, ook Ouder-Amstel, zich geconfronteerd met financiële tekorten. Inmiddels is hier landelijk aandacht voor, onder meer middels de Hervormingsagenda Jeugd. Deze agenda moet bijdragen aan het oplossen van de inhoudelijke en financiële knelpunten.

Omdat de jeugdzorg een open einde regeling heeft, kan de jeugdzorg te maken krijgen met onvoorspelbare factoren. Fluctuaties in de instroom hebben een financieel effect en kunnen leiden tot tekorten. Dit risico is structureel aanwezig.

Het risicobedrag is € 500.000, klasse 4, kans 70%, structureel, derhalve € 350.000.

Herijking gemeentefonds

Met ingang van 1 januari 2023 is de nieuwe verdeling van de algemene uitkering ingevoerd. De uitkomsten hiervan zijn voor Ouder-Amstel positief, we zijn een voordeelgemeente. Met ingang van 2023 is ook het aantal verdeelmaatstaven sterk teruggebracht, dat is in de septembercirculaire 2023 verwerkt. Het model is nog niet af, en zal nog tot bijstellingen leiden. De nieuwe verdeling wordt begin 2025 nog geëvalueerd. Er is afgesproken dat gemeenten vooralsnog gecompenseerd worden voor het voor- dan wel nadeel, welke hoger is dan het afgesproken ingroeipad. De uitkomsten van de evaluatie van de nieuwe verdeling kan van invloed zijn op de omvang van de algemene uitkering.

In 2025 verdwijnen de percentages waarmee de WOZ-waarde van woningen wordt verevend (80%) en van niet-woningen (70%), uit de Financiële-verhoudingswet. Voortaan worden die percentages in een algemene maatregel van bestuur vastgelegd. Dat maakt ze eenvoudiger te wijzigen.

Met deze wetswijziging sorteert het Rijk voor op bijstelling van de verevening percentages. Het is waarschijnlijk dat dit voor de gemeente Ouder-Amstel financieel nadelig uitpakt.

Om het risico te duiden heeft de gemeente diverse scenario's doorgerekend. In het beste geval verandert er niets en behoudt de gemeente haar voordeel. In het slechtste scenario ontvangt de gemeente structureel bijna € 5.000.000 minder per jaar. Daartussen zitten nog diverse andere scenario's. Het gemiddelde van deze scenario's wordt opgenomen als risicobedrag.

Het risicobedrag is € 2.000.000, klasse 4, 70% kans, structureel, derhalve € 1.400.000.

Overheveling van specifieke uitkeringen naar het gemeentefonds

Het aantal specifieke uitkeringen is de afgelopen jaren sterk gestegen. Het uitgangspunt is echter dat financiële middelen vanuit het Rijk aan gemeenten bij voorkeur

bestedingsvrij en zonder oormerk ter beschikking worden gesteld. Daarom is de inzet erop gericht om het aantal specifieke uitkeringen en de verantwoordingslasten te verminderen door onder andere aanpassing van de Financiële verhoudingswet (Fvw) en doorlichting van de specifieke uitkeringen.

In het hoofdlijnenakkoord van het nieuwe kabinet wordt een overheveling van alle specifieke uitkeringen naar het gemeente- en provinciefonds aangekondigd, met 10% efficiëntiekorting. Dat moet vanaf 2026 € 638 miljoen besparen. In de toelichting staat: "Het aantal specifieke uitkeringen is sinds 2018 fors gestegen. Gemeenten en provincies geven aan dat specifieke uitkeringen hen beperkt in autonomie. Dit vanwege de strikte en gedetailleerde eisen die vanuit het Rijk worden gesteld aan de besteding van de gelden uit een specifieke uitkering. Daarnaast kennen deze uitkeringen zware administratieve- en controlelasten. Met deze maatregel worden specifieke uitkeringen overgeheveld naar het gemeente- of provinciefonds met een budgetkorting van 10 procent. De BUIG blijft hierbij buiten beschouwing."

Het maximaal kortingsbedrag van de uitvoeringskosten SPUK-regelingen bedraagt op macro-niveau € 638 miljoen. Het aandeel van Ouder-Amstel hierin is circa 0,05%. Het risico is daarmee geraamd op afgerond € 300.000.

Het risicobedrag is € 300.000, klasse 4, kans 70%, structureel, derhalve € 210.000.

Oekraïense vluchtelingen en statushouders

Oekraïners

De opvang van de Oekraïners legt een behoorlijke druk op het ambtelijke apparaat maar ook op het zorgveld zoals huisartsen en de scholen. Kinderen moeten uiteraard onderwijs krijgen en hiervoor zijn taalklassen nodig en opvang voor kinderen jonger dan 4 jaar. Deze faciliteiten zijn nog niet beschikbaar in onze gemeente. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van faciliteiten in de regio waar ook een grote druk op ligt. Met name het vinden van personeel en huisvesting is een knelpunt. De verwachting is dat ook het gebruik van leerlingvervoer gaat stijgen. Ook hier spelen capaciteitsproblemen met het bemensen van het vervoer. Er is nog niets bekend hoe lang de beschikbare leefgelden vanuit het Rijk verstrekt gaan worden. Wellicht dat op termijn meer aanvraag gedaan wordt op de bijstand of dat er extra claims komen voor schuldhulpverlening. Tot nu toe is met de huidige taakstelling dit uitvoerbaar gebleken. Bij een grotere taakstelling of het verzorgen van meer opvang zijn de grootste risico's onvoldoende ambtenaren voor de uitvoering, onderwijspersoneel en zorgpersoneel. Daarnaast lijkt de dekking met de gelden vanuit het Rijk voldoende te zijn maar ook dit is nog niet gegarandeerd. Met het project huisvesting in Entrada zitten we ruim boven onze taakstelling. Als het Rijk niet dekkend uitkeert heeft dit financiële consequenties.

Statushouders

De versnelde instroom van statushouders gaat mogelijk ook een extra druk leggen op bijvoorbeeld de bijzondere bijstand, leerlingvervoer, jeugdzorg maar ook op onze medewerkers en die van de gecontracteerde ondersteuning van onze partners.

Inburgeraars

In verband met het drie jaar in werk treden van de nieuwe Wet Inburgering 2021, zal in 2025 het bestand inburgeraars tot ongeveer haar maximaal komen, waarna er voor het eerst inburgeraars hun traject afronden. Dan pas zal het aantal enigszins stagneren en alleen met het inwonersaantal van Ouder-Amstel en eventuele wisselingen in de landelijke taakstelling fluctueren. Momenteel is er bij de uitvoering al enig tekort waardoor sommige wettelijke taken zoals voortgangsgesprekken vaak niet, of niet op